

OKreni *na uspjeh* **Registruj svoj biznis!**

Vodič za registraciju obrta, SP i d.o.o. u BiH

Supported by

Funded by
the European Union

Sweden
Sverige

Vodič za registraciju obrta, SP i d.o.o. u BiH

Brošura je rađena tokom marta 2025. godine i objavljena u aprilu 2025. godine.

Hej, mladi preduzetniče i preduzetnice! Sanjaš o svom biznisu? Evo šta trebaš znati da brzo i lako pokreneš vlastiti obrt ili samostalno preduzetništvo (SP). Ovaj vodič je rezultat istraživanja mladih mentora i mentorica koji su podržavali mlade preduzetnice iz BiH i pruža ti detaljne upute.

Pokretanje vlastitog obrta/SP ne znači samo ostvarenje tvojih poslovnih ambicija, nego i doprinos lokalnoj ekonomiji i zajednici. Ovaj vodič te vodi kroz sve korake - od zakonskih uslova, preko potrebne dokumentacije, do troškova i savjeta za uspješan početak.

Napomena: Radi lakšeg čitanja i boljeg toka teksta, u ovoj brošuri se ponekad koristi samo muški ili ženski rod imenica. Ovakva upotreba roda nema za cilj isključivanje nijednog spola i odnosi se jednako na sve osobe, bez obzira na spol. Tako, na primjer, pojam „preduzetnice“ podrazumijeva i preduzetnike, a pojam „vlasnik“ uključuje i vlasnice.

Koji oblici registracije biznisa su dostupni?

U Bosni i Hercegovini imaju tri glavna oblika registracije biznisa: obrt ili samostalni preduzetnik (SP) i društvo sa ograničenom odgovornošću (d.o.o.). Obrt/SP je jednostavniji i fleksibilniji oblik poslovanja idealan za manje preduzetnike i one koji tek počinju. Društvo sa ograničenom odgovornošću (d.o.o.) je pravni subjekt odvojen od vlasnika, pruža ograničenu odgovornost i pogodno je za ozbiljnije projekte.

Koji je najbolji za tvoj biznis?

Najbolji oblik poslovanja zavisi od tvojih ciljeva, obima poslovanja i željene razine odgovornosti. U ovoj brošuri ćemo staviti fokus na registraciju obrta ili SP jer to pokriva većinu djelatnosti koje se mogu obavljati samostalno ili sa malim timom ljudi. Idealan je za početnice jer ne iziskuje velike troškove, lako ga je registrovati i omogućava ti fleksibilnije upravljanje novcem u odnosu na d.o.o.

No, imaj na umu da u obrtu/SP odgovaraš svojom ličnom imovinom za poslovne obaveze.

Tabela prednosti i nedostataka u odnosu na oblik organizovanja

Obrt (FBiH)	Jednostavnija registracija i manji troškovi (u poređenju s d.o.o.): upis u općinskom registru obrta, nema minimalnog kapitala. Mogućnost paušalnog oporezivanja za male prihode (ako ispunjava uslove); jednostavnije knjigovodstvo (knjiga prihoda i rashoda, godišnja dohodovna prijava). Niže početne takse i često brži postupak osnivanja (djelomično zavisi od kantona). Relativno brzo gašenje: odjava i izmirenje obaveza, nema formalnog sudskog postupka likvidacije. Praktično rješenje za zanatske, ugostiteljske, trgovinske djelatnosti manjeg obima.	Neograničena odgovornost: vlasnik obrta lično odgovara svojom imovinom za obaveze nastale u poslovanju. Mogućnost prelaska praga i izlaska iz paušalnog sistema ako promet pređe određenu granicu (obično 50.000 KM ili 100.000 KM, zavisno od propisa i kantonalnih odluka). Ograničenja u međunarodnom poslovanju (uvoz, izvoz) – u praksi je obrt često manje "atraktivan" za velike inostrane partnere. Teži pristup finansiranju: banke i investitori preferiraju pravna lica (d.o.o.). U pojedinim kantonima, raznolika birokratija, duže vrijeme čekanja dozvola, potrebna stručna sprema za "vezane" obrte.
2. Samostalni preduzetnik (RS)	Brzo i povoljno osnivanje: minimalne takse, lokalni registar, nema obaveznog kapitala. Jednostavne poslovne knjige (knjiga prihoda/rashoda), niži troškovi računovodstva. Fleksibilno upravljanje: vlasnik samostalno odlučuje, nema skupštine, uprave. Mogućnost statusa "malog preduzetnika" do 100.000 KM prometa, 2% poreza (povoljan tretman, pogodno za freelancere i IT sektor). Gašenje djelatnosti relativno jednostavno.	Neograničena odgovornost: vlasnik odgovara svojom privatnom imovinom. Neatraktivno za investicije: nije moguće prodati "udjele" ili lako uvoditi partnere. Manji kredibilitet kod većih klijenata i banaka u poređenju s d.o.o. Kod rasta i prelaska praga PDV ili većeg obima obaveze postaju zahtjevnije, bez zaštite imovine. Prekoračenje prometa iznad 100.000 KM "prebacuje" preduzetnika u druge (strožije) režime.
3. Društvo s ograničenom odgovornošću	Ograničena odgovornost: vlasnici (osnivači) ne odgovaraju privatnom imovinom, osim u iznimnim slučajevima (zloupotreba, lične garancije). Pravno lice: odvojena imovina, mogućnost sklapanja ugovora, sudskog zastupanja u vlastito ime. Lakši pristup finansiranju: banke i partneri preferiraju d.o.o.; moguće dokapitalizacije i prodaja udjela. Profesionalniji imidž: inozemni partneri i veliki klijenti često traže pravno lice. Jasna struktura vlasništva: kod više vlasnika, precizno su uređena pitanja upravljanja i podjele dobiti.	Složenije i skuplje osnivanje: notarska ovjera akata, sudski registar / APIF, minimalni temeljni kapital (FBiH: 1.000 KM, RS: 1 KM), sudske i administrativne takse. Obavezno dvojno knjigovodstvo: godišnji finansijski izvještaji, bilans stanja, bilans uspjeha, revizija (ako ispunjava kriterije). Veći troškovi vođenja: računovođe, revizori, administrativni postupci (skupštinske odluke, izmjene akata). Duža likvidacija: formalni postupak pred nadležnim sudom/organom; nije tako jednostavno kao odjava obrta ili samostalnog preduzetnika.- Ako se isplaćuje dobit, postoje dodatni porezi na dividendu nerezidentima (u FBiH 5%, u RS trenutno 0%).

Šta je SP (Samostalni preduzetnik) ili obrt?

Obrt ili **SP**, skraćenica za "samostalni preduzetnik" jeste samostalno i trajno obavljanje dopuštenih i registrovanih privrednih djelatnosti od strane fizičkih lica sa svrhom postizanja dobiti koja se ostvaruje proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu.

Jednostavno rečeno, označava fizičko lice - koja se registrovalo za obavljanje jedne ili više djelatnosti. To može da bude programiranje, web dizajn, IT savjetovanje, marketing, dizajn, uzgoj peradi, stari zanati. Pri tome se neki od navedenih mogu voditi zajedno, ali se tokom registracije definiše pretežna djelatnost.

U nekim opštinama/općinama stari zanati imaju benefite vezano za plaćanje lokalnih taksi ili nekih drugih lokalnih obaveza.

Šta je društvo s ograničenom odgovornošću?

Društvo s ograničenom odgovornošću (d.o.o.) je najčešći i najpopularniji oblik privrednog društva u Bosni i Hercegovini. To je pravno lice koje osnivaju jedno ili više fizičkih ili pravnih lica s ciljem obavljanja privredne djelatnosti, pri čemu osnivači ne odgovaraju ličnom imovinom za obaveze društva, već samo do visine svog uloga.

Osnovne karakteristike d.o.o.

Elementi	Opis
Pravni status	Pravno lice – društvo ima svoj pravni identitet, pečat, žiro račun, imovinu
Osnivači	1 do najviše 50 fizičkih ili pravnih lica
Kapital	1000 KM u FBiH ili 1 KM u RS
Odgovornost	Osnivači odgovaraju samo do visine uloga – ne snose ličnu odgovornost za dugove firme
Naziv firme	Mora sadržavati oznaku “d.o.o.” na kraju (npr. “XYZ d.o.o. Sarajevo”)
Sjedište	Fizička adresa na kojoj firma ima registrirano poslovanje
Upravljanje	Direktor (ili više njih), kojeg imenuju osnivači (članovi društva)
Oporezivanje	Plaća se porez na dobit (10% u FBiH i RS), PDV (ako prihod prelazi prag), te drugi doprinosi
Ko može osnovati d.o.o.	• Fizička osoba starija od 18 godina (domaći ili strani državljanin-nerezident) • Pravna osoba (domaća ili strana firma)

Koje vrste obrta/SP postoje?

Pregled kategorija obrta u FBiH i RS: definicije i razlike

Ova tabela prikazuje trenutno važeće kategorije obavljanja obrta u Federaciji BiH i Republici Srpskoj, uz njihove definicije i ključne razlike u zakonodavstvu oba entiteta.

Kategorija	Definicija (FBiH)	Definicija (RS)	Ključne razlike
Osnovno zanimanje	Vlasnik obrta nije zaposlen drugdje i obavlja djelatnost kao primarnu.	Preduzetnik nije zaposlen kod drugog poslodavca; djelatnost mu je osnovno zanimanje.	Nema značajne razlike – u oba entiteta ovo je primarna djelatnost bez drugog poslodavca.
Dopunsko zanimanje	Vlasnik je zaposlen (ili penzioner) i lično obavlja djelatnost do 20 sati sedmično. Ne može zaposliti druge osobe.	Zaposleno lice obavlja djelatnost lično izvan radnog vremena, do 1/2 radnog vremena. Ne može zaposliti druge.	Isti princip, ali RS izričito koristi granicu od 1/2 radnog vremena; FBiH limitira na 20 sati sedmično.
Dodatno zanimanje	Vlasnik ne obavlja lično djelatnost već angažuje zaposlenog voditelja obrta.	Vlasnik angažuje zaposlenog radnika koji ispunjava uslove za obavljanje djelatnosti.	Terminologija različita (voditelj obrta vs. radnik), ali suština ista – vlasnik ne radi, već zaposleni.
Sezonski obrt	Djelatnost se obavlja do 9 mjeseci godišnje; mora biti evidentirana kao sezonska.	Djelatnost se obavlja do 6 mjeseci godišnje, uz evidentiranje kod nadležnih organa.	FBiH dozvoljava duži sezonski period (9 mj. vs. 6 mj. u RS).

Srodne djelatnosti – Domaća radinost, tradicionalni i stari zanati

U Federaciji Bosne i Hercegovine, domaća radinost i tradicionalni i stari zanati predstavljaju posebne kategorije obrta koje doprinose očuvanju kulturne baštine i omogućavaju samozapošljavanje kroz ručnu izradu proizvoda i pružanje usluga.

Kategorija	Opis	Regulativa
Domaća radinost	Obuhvata djelatnosti izrade i dorade predmeta gdje preovladava ručni rad, kao i usluge koje se pružaju u domaćinstvu.	Specifičan popis djelatnosti propisuje Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta, na prijedlog kantonalnih ministarstava.
Tradicionalni i stari zanati	Zahtijevaju posebno poznavanje zanatskih vještina i umijeća, s pretežnim udjelom ručnog rada.	Popis i uvjete za obavljanje propisuje Vlada FBiH putem Uredbe.

U cilju očuvanja tradicionalnih i starih zanata, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je donijela Uredbu kojom se utvrđuje popis tradicionalnih i starih zanata, kao i uvjeti za njihovo obavljanje.

Primjeri:

- **Kovač** – izrada i popravka metalnih predmeta ručnim kovanjem.
- **Opančar** – izrada tradicionalne obuće od kože.
- **Grnčar** – izrada keramičkih posuda i drugih predmeta od gline.
- **Tkač** – izrada tkanina na tradicionalnim razbojima.
- **Stolar** – ručna izrada drvenog namještaja i drugih predmeta od drveta.
- **Časovničar** – popravka i održavanje mehaničkih satova.
- **Zlatarski zanat** – ručna izrada i popravka nakita od plemenitih metala

Srodne djelatnosti u Republici Srpskoj (domaća radinost, tradicionalni i stari zanati)

Kategorija	Domaća radinost	Regulativa
Definicija	Ručna ili kućna proizvodnja bez radnika, često u stambenom prostoru	Djelatnosti naslijeđene kroz generacije, uz korištenje tradicionalnih alata i materijala
Primjeri	Šivanje, pletenje, heklanje, izrada nakita, čipka, suveniri, prirodna kozmetika	Kazandžija, kovač, sarač, ćilimarka, grnčar, drvorezbar, abadžija, opančar, stolar tradicionalne građe
Pravni okvir	• Zakon o zanatsko-preduzetničkoj djelatnosti RS • Pravilnici lokalnih uprava	Isto kao za domaću radinost + lokalne liste priznatih zanata (u saradnji sa udruženjima i kulturnim institucijama)
Vrsta registracije	Dopunska ili osnovna djelatnost (samostalni preduzetnik)	Osnovna djelatnost (samostalni preduzetnik ili porodični zanat)
Gdje se registruje?	Opština/grad (odjeljenje za privredu) + Poreska uprava RS	Isto kao za domaću radinost
Potrebni uslovi	Minimalni tehnički i higijenski uslovi, bez zapošljavanja	Moguća radionica, alat, sigurnost i pristup komunalnoj infrastrukturi
Mogućnost obavljanja u stambenom prostoru	Da, uz osnovne uslove	Da, ako se ne narušava stambena funkcija i ne smeta susjedima
Porezni status	Paušalno oporezivanje moguće, bez PDV-a ako prihod ne prelazi zakonski prag	Paušalno knjigovodstvo dozvoljeno, uz evidenciju zaliha i prodaje
Podsticaji i olakšice	Lokalni grantovi, sajmovi rukotvorina, oslobođanje taksi (opcionarno)	Mogućnost statusa kulturne baštine, oslobođanje taksi, promocija kroz sajmove i lokalne projekte
Društveni značaj	Očuvanje ručnog rada i porodičnih vještina	Kulturno i istorijsko naslijeđe Republike Srpske

Poljoprivredno gazdinstvo u Bosni i Hercegovini – osnovne informacije

Kategorija	Opis
Definicija	Organizaciona jedinica (fizičko ili pravno lice) koja se bavi biljnom, stočarskom ili kombinovanom proizvodnjom.
Pravni okvir	FBiH: Zakon o poljoprivredi FBiH („Sl. novine FBiH“ br. 88/07, 4/10, 27/12)RS: Zakon o poljoprivredi RS („Sl. glasnik RS“ br. 70/06, 71/09, 14/16)
Vrste gazdinstva	Komercijalno (prodaje, ostvaruje prihod, koristi poticaje) - Nekomercijalno (za vlastite potrebe)
Registracija	
Potrebni dokumenti	Dokaz o posjedu ili zakupu zemljišta Izjava o vrsti proizvodnje Evidencija članova (za porodična gazdinstva)
Prednosti registracije	Pravo na subvencije i grantove Pristup projektima (EU, IFAD) Lakši plasman proizvoda i saradnja s otkupljivačima
Ažuriranje podataka	Obavezno godišnje ažuriranje podataka i prijava proizvodnje za ostvarivanje prava na poticaje
Posebne napomene	Svako domaćinstvo može imati samo jedno gazdinstvo - Moguće registrovati više kultura i grana proizvodnje

Fiskalizacija tradicionalnih i starih zanata

Obrti koji se smatraju tradicionalnim ili starim zanatima (npr. domaća radinost, ručni rad) oslobođeni su fiskalizacije.

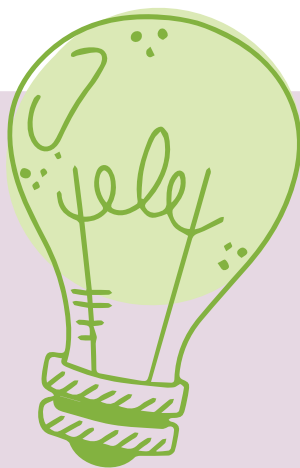
Napomena: U martu 2025. g. novim Nacrtom Zakona o online fiskalizaciji predviđene su promjene i očekuje se tumačenje novog propisa. Obratite pažnju kad Zakon bude na snazi.

Šta ti je potrebno za registraciju SP u RS ili obrta u FBiH?

Zakonski uslovi

Da postaneš obrtnik ili SP, trebaš ispuniti sljedeće uvjete:

- **Državljanstvo i poslovna sposobnost:** Potrebno je da si državljanin BiH i da imaš punu poslovnu sposobnost.
- **Uz dozvolu za rad u Bosni i Hercegovini:** Obrtnik/SP može biti i lice-strani državljanin-nerezident.
- **Zdravstveni uvjeti:** Za pojedine djelatnosti možda ćeš trebati priložiti ljekarsko uvjerenje. Ovaj uvjet se definiše kantonalnim propisima u FBiH i entitetskim u RS.
- **Edukacija:** Za određenje djelatnosti obavezno je imati propisanu stručnu spremu. Ovaj uvjet također se definiše kantonalnim propisima ili entitetskim u RS.
- **Bez kaznenih prepreka:** Ne smiješ imati zabranu obavljanja obrta prema Zakonu o obrtu i srodnim djelatnostima u FBiH (Član 5. stav 1.c; Sl. Novine FBiH 75/21) i Zakonu o zanatsko-preduzetničkoj djelatnosti Republike Srpske, (član 17. stav 1. tačka b, Sl.glasnik RS 117/11 i kasnijim dopunama). To znači da pravomoćnom sudskom presudom nije izrečena mjera zabrane obavljanja djelatnosti dok ta mjera traje.

Šta ti je potrebno za registraciju starih ili tradicionalnih zanata?

Registracija starih i tradicionalnih zanata

Koraci registracije	FBiH	RS
Pravni okvir	Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima FBiH; Pravilnik o starim/tradicionalnim zanatima	Zakon o zanatsko-preduzetničkoj djelatnosti RS; lokalni pravilnici i odluke
Nadležnost	Općinska/Gradska služba za privredu i Porezna uprava FBiH	Gradska/Opštinska uprava – Odjeljenje za privredu i Poreska uprava RS
Potrebni dokumenti	- Lična karta - Dokaz o stručnoj osposobljenosti - Izjava o ispunjavanju minimalno tehničkih uslova prostora - Ugovor o zakupu/korištenju prostora	- Lična karta - Dokaz o vještinama/iskustvu - Izjava o tehničkoj ispravnosti prostora - Ugovor o zakupu/vlasništvu prostora
Upis u registar	Upis u Obrtni registar, s naznakom da je riječ o starom/tradicionalnom zanatu	Upis u Registar zanatsko-preduzetničkih djelatnosti RS, uz oznaku za tradicionalni zanat
Poreski status	Mogućnost paušalnog oporezivanja (uz ispunjenje uslova)	Mogućnost paušalnog knjigovodstva
Olakšice/podsticaji	Oslobađanje od komunalnih taksi (lokalno); javni pozivi za očuvanje zanata; subvencije; promocije	Moguće oslobađanje lokalnih taksi; pristup grantovima; učešće na sajmovima kroz lokalnu/regionalnu podršku
Napomena	Zanat mora biti s liste priznatih tradicionalnih zanata (kazandžija, ćilimarka, abadžija, kovač itd.)	Registracija olakšana za samostalne zanatlije koji nastavljaju porodičnu tradiciju

Zakonski okvir za registraciju tradicionalnih zanata

Entitet	Naziv propisa	Opis
FBiH	Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima FBiH ("Službene novine FBiH", broj 35/09, 42/11, 69/13 i 84/21)	Uređuje uslove i postupak za obavljanje obrta, uključujući i tradicionalne zanate.
FBiH	Pravilnik o starim i tradicionalnim zanatima ("Službene novine FBiH", broj 36/22)	Definiše listu priznatih tradicionalnih zanata i uslove njihovog priznavanja.
FBiH	Zakon o porezu na dohodak FBiH ("Službene novine FBiH", broj 10/08 i drugi)	Uključuje odredbe o paušalnom oporezivanju za obrtnike.
RS	Zakon o zanatsko-preduzetničkoj djelatnosti RS ("Službeni glasnik RS", broj 117/11 i 121/12)	Uređuje registraciju, prava i obaveze zanatlija, uključujući i porodične/tradicionalne zanate.
RS	Pravilnici i odluke jedinica lokalne samouprave	Propisuju lokalne olakšice, subvencije i promotivne mjere za očuvanje zanata.
RS	Zakon o porezu na dohodak RS ("Službeni glasnik RS", broj 60/15 i drugi)	Predviđa mogućnost paušalnog knjigovodstva za male zanatske radnje

Šta ti je potrebno za registraciju društva s ograničenom odgovornošću (d.o.o.)?

Korak	Potrebna dokumentacija	Značenje dokumentacije
Odabir naziva firme	Nema dokumenta	Priprema nekoliko prijedloga naziva za provjeru dostupnosti.
Određivanje osnovnog kapitala	Nema dokumenta	Dogovor o iznosu kapitala potreban za osnivanje firme (1.000 KM FBiH 1 KM RS).
Izrada osnivačkog akta kod notara	- Lična karta osnivača - Podaci o firmi - Podaci o direktoru	Dokument -Odluka ili Ugovor o osnivanju - kojim se formalno osniva firma (ime, sjedište, djelatnost, kapital, direktor).

Uplata osnivačkog kapitala	- Privremeni račun u banci - Potvrda o uplati kapitala koji izdaje banka.	Dokaz da je osnivački kapital uplaćen na račun firme.
Pribavljanje uvjerenja i dodatnih dokumenata	- Uvjerenje o nepostojanju duga - Ovjerene kopije ličnih dokumenata - CIPS potvrda o prebivalištu	Dokazi o urednosti poreznih obaveza i identitetu osnivača/direktora. (Porezna/Poreska uprava)
Podnošenje prijave za upis	- Zahtjev za registraciju - Osnivački akt - Potvrda o uplati kapitala - Uvjerenje o nepostojanju duga - Ovjereni OP obrazac- obrazac potpisa - Izjava direktora da prihvata ovu funkciju - Dokaz o uplati taksi	Kompletna dokumentacija potrebna sudu ili APIF-u za upis firme u registar.
Preuzimanje rješenja o registraciji	- Lična karta ili punomoć lica koje preuzima dokumente	Dokaz da je firma formalno osnovana i upisana u sudski registar.
Izrada pečata	- Kopija rješenja o registraciji	Fizički pečat firme potreban za poslovne dokumente i banku.
Pribavljanje statističkog broja firme	- Rješenje o registraciji firme (kopija) - Lična karta osnivača ili punomoć - Popunjen zahtjev Zavodu za statistiku - Uplata takse	Statistički broj i šifra djelatnosti su obavezni za pravilnu identifikaciju firme u poreskom i poslovnom sistemu.
Pribavljanje ID broja i šifre djelatnosti	FBiH: Zahtjev Poreznoj upravi RS: automatski pribavlja APIF	ID broj firme i šifra djelatnosti – pravna identifikacija firme u sistemu
Prijava u PDV sistem (po potrebi)	- Rješenje o registraciji - ID broj firme - Procjena prometa dokazana ugovorima ili predračunima s kupcima - Uplata takse	Registracija za PDV obaveze ako firma ima veći promet od 50.000 KM. Upravi za indirektno oporezivanje BiH (UIO BiH)- regionalnim centrima.
Otvaranje stalnog računa u banci	- Rješenje o registraciji - ID broj - Pečat - OP obrazac - Lična karta direktora	Otvaranje poslovnog računa za redovno finansijsko poslovanje firme. Napomena: glavni račun služi za naplatu prihoda i plaćanje svih obaveza koje se tretiraju kao prihod državnih i lokalnih institucija.

Minimalni tehnički uvjeti za prostor

Prostor u kojem planiraš obavljati obrt mora ispunjavati minimalne tehničke uvjete, a oni se propisuju Pravilnikom koje potpisuje Ministar. Ovo uključuje:

U Bosni i Hercegovini minimalni tehnički uslovi za poslovne prostore zavise od entitetskih, kantonalnih i opštinskih/općinskih propisa, te od djelatnosti (ured, ugostiteljstvo, trgovina, zdravstvena ustanova). Najčešće se traže:

- određena minimalna visina stropa (obično oko 2,50–2,60 m),
- dovoljna kvadratura za rad i boravak ljudi,
- adekvatno osvjjetljenje (prirodno ili vještačko),
- ventilacija i
- sanitarni čvor(ovi).

Potrebno je ispuniti i zahtjeve protupožarne zaštite, a noviji propisi često obuhvataju pristupačnost osobama s invaliditetom.

Šta je upotrebna dozvola?

Upotrebna dozvola je službeni dokument koji potvrđuje da je objekat izgrađen u skladu s građevinskom dozvolom i tehničkim propisima, te da je siguran i spreman **za upotrebu**. (U skladu sa namjenom u građevinskoj dozvoli objekat se upisuje u katastarsku evidenciju opštine/općine i zemljišne knjige u nadležnom sudu. Može biti: stambeni, stambeno poslovni i poslovi objekat.)

Kada je potrebna?

- Nakon završetka gradnje objekta.
- Za korištenje prostora u poslovne, stambene ili javne svrhe.
- Prilikom registracije djelatnosti u prostoru.
- Pri legalizaciji bespravno građenih objekata.

Napomena: Bez upotrebne dozvole objekat se ne može legalno koristiti, a korištenje bez nje može biti kažnjivo.

U FBiH i RS ove uslove uređuju zakoni o građenju, zakoni o uređenju prostora i prateći pravilnici, te posebni akti za pojedine djelatnosti. Prije adaptacije ili otvaranja poslovnog prostora, provjeri lokalne propise i, po potrebi, konsultuj stručnjake ili nadležne službe.

U **Federaciji Bosne i Hercegovine (FBiH)** i **Republici Srpskoj (RS)**, određene djelatnosti mogu se obavljati u stambenim prostorijama, pod uslovom da ispunjavaju specifične kriterije propisane nadležnim zakonima i pravilnicima.

Federacija BiH

Prema **Pravilniku o popisu djelatnosti koje se mogu obavljati u stambenim prostorijama i izvan poslovnih i stambenih prostorija** („Službene novine FBiH“, broj 103/22), u **stambenom prostoru** se mogu obavljati djelatnosti koje:

- ne narušavaju stambenu namjenu prostora
- ne ometaju stanare zgrade ili susjede
- ne zahtijevaju posebne tehničke ili sigurnosne uslove

Primjeri dozvoljenih djelatnosti u stambenom prostoru u FBiH i RS

Vrsta djelatnosti	Primjeri	Napomene (FBiH i RS)
Intelektualne usluge	Prevodilac, lektor, knjigovođa, pravni savjetnik, mentor	Dozvoljeno u oba entiteta bez posebnih uslova
IT i digitalni rad	Programiranje, web dizajn, vođenje društvenih mreža, digitalni marketing, video montaža	Dozvoljeno ako nema prijema stranaka i buke
Zanatske i ručne vještine	Šivanje, heklanje, krojenje, popravka odjeće, izrada nakita, rukotvorina, izrada suvenira	Dozvoljeno, pod uslovom da nema opasnih alata ili emisije buke/zagađenja
Umjetničke djelatnosti	Slikar, kipar, ilustrator, pisac, izrada ukrasa, ručno oslikavanje	Dozvoljeno bez dodatnih saglasnosti ako nema prodaje „na licu mjesta“
Obrazovne usluge	Privatni časovi, instruktivna nastava, online kursevi	Dozvoljeno; ako dolaze učenici u stan, može biti potrebna saglasnost stanara (posebno u zgradama)
Administrativne djelatnosti	Vođenje evidencija, sekretarske i konsultantske usluge	Dozvoljeno, pod uslovom da se ne formira “klasičan ured” sa stalnim strankama
Frizerske i kozmetičke usluge	Frizer, kozmetičar, pedikir, masaža	Moguće uz dodatne sanitarne, tehničke i protivpožarne uslove + saglasnost stanara zgrade (FBiH/RS)
Online djelatnosti (e-trgovina)	Dropshipping, vođenje online prodaje bez skladištenja kod kuće	Dozvoljeno ako se roba ne skladišti ili izdaje iz stana

Pravni osnov:

- Pravilnik- Službene novine FBiH, broj 103/22;
- Zakon o zanatsko-preduzetničkoj djelatnosti RS
- Službeni glasnik RS, broj 117/11- Pravilnik o registraciji i obavljanju djelatnosti (izdaje lokalna uprava – nije jedinstven za cijelu RS)

Napomena: U oba entiteta važi pravilo da se djelatnosti ne smiju odvijati na način koji narušava stambenu funkciju prostora, proizvodi buku, zagađenje ili ometa susjede. Za sve djelatnosti koje uključuju dolazak klijenata ili korištenje zajedničkih dijelova zgrade, lokalna uprava može zahtijevati saglasnost ostalih stanara.

Odobrenje za rad obrta i SP

- Rješenje ili odobrenje za rad je službeni dokument koji vam daje pravo na obavljanje registrovane djelatnosti.
- Nadležni organ za izdavanje Rješenja/Odobrenja je općina/opština prema sjedištu tvog obrta/SP. Poslovne knjige se vode u skladu sa zakonskim propisima.

Iako se čini kao mnogo dokumentacije i komplikovan proces, pokušat ćemo detaljno poredati korake. Neki su isti za oba entiteta, tamo gdje postoje razlike je naznačeno.

Svakako, u ovoj brošuri možeš naći određene linkove na potrebne dokumente i obrasce, kao i detaljne korake za pet odvojenih cjelina KS, SBK, HNK, ZDK i RS (Istočno Sarajevo).

Tabela za korake registracije SP/Obrta u Federaciji BiH (FBiH) i Republici Srpskoj (RS):

Koraci registracije	FBiH	RS
Korak 1: Prikupljanje dokumentacije	Potrebno: Uvjerjenje o državljanstvu, poslovnoj sposobnosti, ljekarsko uvjerenje, uvjerenje suda o nepostojanju zabrane obavljanja djelatnosti, kopija lične karte, dokaz o uplati takse, potvrda o nezaposlenosti (ako je primjenjivo).	Potrebno: Ovjerena kopija lične karte, uvjerenje osnovnog suda o nepostojanju zabrane obavljanja djelatnosti, uvjerenje Poreske uprave RS o izmirenim obavezama.
Korak 2: Registracija u gradskoj/ općinskoj upravi	Podnošenje zahtjeva u općinskoj službi (gdje se obavlja djelatnost), uz dokaz o stručnoj spremi (ako je potrebno), uplata administrativne takse (razlikuje se po općinama). Procedura traje oko 10 dana.	Popunjavanje obrasca SP-1, plaćanje takse za registraciju (do 30 KM), podnošenje zahtjeva sa dokumentacijom na šalter gradske uprave. Procedura traje do 2 dana.
Korak 3: Izrada pečata	Izrada pečata uz predavanje rješenja o registraciji pečatorescu. Trošak: 30-50 KM.	Izrada pečata kod registrovanog pečatoresca uz kopiju rješenja. Trošak: 20-50 KM.
Korak 4: Registracija kod Poreske uprave	Popunjavanje obrasca POR-503, priložiti ovjerene kopije rješenja o registraciji, lične karte, ugovor sa knjigovođom (ili izjavu ako samostalno vodite knjige). Traje 5-7 radnih dana za ID broj.	Popunjavanje obrasca PR-2, priložiti ovjerenu kopiju rješenja, lične karte, ugovor sa knjigovođom (ili izjavu ako samostalno vodite knjige). Potvrda se dobija isti dan ako je dokumentacija kompletna.
Korak 5: Prijava za statistiku	Razvrstavanje obrta po klasifikaciji djelatnosti u Federalnom zavodu za statistiku (Obrazac RPS). Potrebno dostaviti kopiju rješenja i ID broj. Traje jedan dan.	Nije posebno definisano; uključeno kroz druge procese registracije.
Korak 6: Otvaranje žiro računa	Otvaranje računa u banci uz zahtjev banke, kopiju rješenja, ID broja i potvrdu o razvrstavanju po djelatnostima.	Otvaranje računa uz rješenje o registraciji, kartone deponovanih potpisa, potvrdu o registraciji poreskog obveznika, potvrdu o prebivalištu (za devizne račune).
Korak 7: Fiskalizacija	Potrebno izvršiti fiskalizaciju – obrazac ZIF, nabaviti fiskalni uređaj, potpisati ugovor sa ovlaštenim serviserom. Cijena fiskalizacije: 650-800 KM.	Fiskalizacija je obavezna osim za neke djelatnosti. Potrebno nabaviti fiskalni uređaj (400-800 KM).
Korak 8: Registracija PDV-a (ako primjenjivo)	Obavezna ako promet prelazi 100.000 KM godišnje. Registracija kod Uprave za indirektno oporezivanje BiH (obrazac ZR-1). Takse ukupno 40 KM.	Obavezna ako promet prelazi 100.000 KM, ali u RS postoji klasifikacija mali i veliki preduzetnik, koja podliježe drugom načinu oporezivanja, objašnjeno u nastavku brošure. Potrebni obrasci i uplate taksi ukupno 40 KM.
POREZ NA DOBIT	10%	Mali preduzetnici 2%, veliki preduzetnici 10% *

Mali i veliki preduzetnik – jednostavno objašnjenje za SP oblike organizovanja u RS

Ako imaš godišnji promet manji od 50.000 KM, ti si „**mali preduzetnik**“ i plaćaš porez od 2% na ukupne mjesečne prihode (minimalno 50 KM). Ako tvoj promet prelazi taj iznos, automatski si „**veliki preduzetnik**“ i plaćaš porez od 10%, ali samo na razliku između tvojih prihoda i rashoda.

Važno: Svi preduzetnici se automatski registruju kao veliki. Da dobiješ status malog preduzetnika, moraš odmah nakon registracije (a onda svake naredne godine do 31. januara) Poreskoj upravi predati Obrazac 1011.

Dužnosti:

- Obrtnik je dužan započeti sa obavljanjem djelatnosti najkasnije u roku od 30 dana od dana konačnosti rješenja o odobravanju obavljanja obrta.
- Istaknuti na ulazu sjedište obrta, na vidnom mjestu istaći cjenovnik svojih proizvoda, odnosno usluga. Potrebno je na vidnom mjestu istaći i radno vrijeme i pridržavati ga se.
- Obrtnik je dužan korisniku usluga izdati račun o prodatoj robi, odnosno izvršenim uslugama.
- Obrtnik je dužan pribaviti trgovačke knjige i ovjeriti ih u Službi za opću upravu, društvene djelatnosti, boračko invalidsku zaštitu, socijalna pitanja i zajedničke poslove. Ovjera trgovačke knjige iznosi 10 KM, a knjiga se može kupiti u nekoj od knjižara.
- Obrtnik je dužan čuvati dokumente za svoj obrt: Rješenje o registraciji obrta, pečat, knjigu prometa, obavezan je čuvati kopije fiskalnih računa i trake (ukoliko je u sistemu fiskalizacije), evidenciju ulaznih i izlaznih računa, dokaze o uplaćenim doprinosima i porezima, dokumentaciju o radnicima (ugovore o radu), ugovor o prostoru, ugovore sa klijentima. Sve dokumente koji se vežu za poslovanje i djelovanje obrta.

SREDNJOBOSANSKI KANTON (SBK)

Korak	Opis radnje	Dokumenti / obrasci	Procijenjeni trošak (KM)
1	Prikupljanje dokumentacije za podnošenje zahtjeva	• Zahtjev za osnivanje obrta (općina) • Ovjereni lična karta (MUP). Potvrda o prebivalištu (MUP) Ljekarsko uvjerenje. • Sanitarna knjižica (ako je potrebna) • Uvjerenje o nekažnjavanju (sud) • Uvjerenje Porezne uprave. Dokaz o stručnoj spremi ili izjava o stručnom licu. • Dokaz o radnom odnosu ili penziji (ako se radi o dodatnom zanimanju). • Administrativna taksa	200 KM
2	Registracija obrta u općinskoj službi	Predaja kompletne dokumentacije	uračunato u koraku 1
3	Izrada pečata	Podaci o obrtu	30 KM
4	Registracija kod Porezne uprave	Obrasci: POR-503, JS 3100, PK-1001-Dobijanje ID broja	30–50 KM
5	Prijava za statistiku kod Federalnog zavoda za statistiku	Obrazac RPS	(obično besplatno)
6	Otvaranje žiro računa u banci	Rješenje, ID broj, lična karta	30 KM
7	Fiskalizacija (nije obavezna za domaću radinost i stare zanate poljoprivrednih djelatnosti)	Kupovina i registracija fiskalne kase (osim starih zanata)	700 KM
8	PDV registracija (ako se očekuje ili ostvari promet > 100.000 KM godišnje)	Prijava u Poreznu upravu	nema takse – samo ako je primjenjivo

HERCEGOVAČKO-NERETVANSKI KANTON (HNK)

Korak	Opis radnje	Dokumenti / obrasci	Procijenjeni trošak (KM)
1	Prikupljanje dokumentacije za podnošenje zahtjeva	• Zahtjev za osnivanje obrta • Ovjereni kopija lične karte (1-5 KM) • Uvjerenje o državljanstvu (1-5 KM), • Ljekarsko uvjerenje (50 KM), • Potvrda o nekažnjavanju, • Dokaz o stručnoj spremi (ovjera 10 KM), • Potvrda o nezaposlenosti, • Ugovor o poslovnom prostoru, • Izjava o tehničkim uvjetima.	100–150 KM
2	Registracija u gradskoj/općinskoj službi	Predaja kompletne dokumentacije	50–100 KM
3	Izrada pečata	Podaci o obrtu	30–50 KM
4	Registracija kod Porezne uprave	POR-503, ID broj, JS3100	30–50 KM
5	Prijava za statistiku	RPS obrazac, Federalni zavod za statistiku.	besplatno
6	Otvaranje žiro računa	Rješenje, ID broj, CIPS prijava.	30 KM
7	Fiskalizacija (osim zanatskih i poljoprivrednih djelatnosti)	Kupovina i registracija fiskalne kase	700 KM
8	Registracija PDV-a (ako primjenjivo)	Ako promet prelazi 100.000 KM godišnje.	nema takse – samo ako je primjenjivo

ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON (ZDK)

Korak	Opis radnje	Dokumenti / obrasci	Procijenjeni trošak (KM)
1	Prikupljanje dokumentacije za podnošenje zahtjeva	• Zahtjev za osnivanje obrta, • Uvjerjenje o državljanstvu (5 KM), • Ljekarsko uvjerenje (40 KM), • Dokaz o stručnoj spremi ili majstorski ispit, • Sanitarna knjižica (ukoliko je potrebno), • Ugovor o odvozu smeća (Tešanj), • Uvjerjenje o poslovnoj sposobnosti (Zavidovići), • Potvrda o nekažnjavanju (sud).	100–150 KM
2	Registracija u općinskoj službi	Tešanj: 150 KM (obrt) ili 100 KM (stari zanat) Zavidovići: uključeno u ukupni trošak	Tešanj: 100–150 KM Zavidovići: uključeno
3	Izrada pečata	Podaci o obrtu	30 KM
4	Registracija kod Porezne uprave	ID broj, JS 3100	30 KM
5	Prijava za statistiku	Registracija u Zenici	besplatno
6	Otvaranje žiro računa	Rješenje, ID broj, lična karta	30 KM
7	Fiskalizacija (osim tradicionalnih zanata)	Kupovina i registracija fiskalne kase (osim starih zanata)	700 KM
8	Registracija PDV-a (ako primjenjivo)	Ako promet prelazi 100.000 KM godišnje.	nema takse – samo ako je primjenjivo

4. KANTON SARAJEVO (KS)

Korak	Opis radnje	Dokumenti / obrasci	Procijenjeni trošak (KM)
1	Prikupljanje dokumentacije za podnošenje zahtjeva	• Zahtjev za osnivanje obrta • Uvjerjenje o državljanstvu • Kopija lične karte, • Ljekarsko uvjerenje • Uvjerjenje o nekažnjavanju • Dokaz o stručnoj spremi, • Ugovor o poslovnom prostoru, • Administrativna taksa	do 30 KM
2	Registracija u općinskoj službi (uz podršku Obrtničke komore)	Predaja kompletne dokumentacije	uračunato u korak 1
3	Izrada pečata	Podaci o obrtu	30 KM
4	Registracija u Poreznoj upravi KS	ID broj, JS 3100	Uračunato u korak 1
5	Prijava za statistiku	RPS obrazac, Federalni zavod za statistiku	besplatno
6	Otvaranje žiro računa	Rješenje, ID broj, lična karta	30 KM
7	Fiskalizacija (osim tradicionalnih zanata)	Kupovina i registracija fiskalne kase	700 KM
8	Registracija PDV-a (ako primjenjivo)	Ako promet prelazi 100.000 KM godišnje.	nema takse – samo ako je primjenjivo

5. GRAD ISTOČNO SARAJEVO (RS)

Korak	Opis radnje	Dokumenti / obrasci	Procijenjeni trošak (KM)
1	Prikupljanje dokumentacije za podnošenje zahtjeva	• Obrazac SP-1, • Ovjerena lična karta, • Uvjerenje osnovnog suda o nekažnjavanju • Potvrda Poreske uprave RS, • Ortački ugovor (ako postoji), • taksa do 30 KM	do 30 KM
2	Registracija u Odjelenju za privredu grada Istočno Sarajevo	Predaja kompletne dokumentacije	Uračunato u korak 1
3	Izrada pečata	Podaci o obrtu	20–50 KM
4	Registracija u Poreskoj upravi RS	PR2, ID broj, rješenje	Uračunato u korak 1
5	Statistička prijava	Automatska kroz poresku proceduru	besplatno
6	Otvaranje žiro računa	Rješenje, karton potpisa, potvrda Poreske uprave	do 30 KM
7	Fiskalizacija (osim starih i umjetničkih zanata)	Kupovina i registracija fiskalne kase	400–800 KM
8	Registracija PDV-a (ako primjenjivo)	Ako promet prelazi 100.000 KM godišnje	Nema takse – samo ako je primjenjivo

Kako pokrenuti SP/obrt – bez puno glavobolje?

Koliko vremena oduzima registracija samostalnog preduzetnika?

Imaš dvije opcije pred sobom:

Opcija A (za one koji vole administraciju i žele sve pod kontrolom)

Zasučeš rukave, uletiš u papirne avanture i sve odradiš sam. Na ovom putu puno naučiš i počneš cijeniti stvari koje se podrazumjevaju. Može se, nije bauk.

Opcija B (za one koji vole laganini)

Prepuštiš sve knjigovodstvenom birou ili agenciji. Često to odrade skroz besplatno ako im kasnije budeš klijent – a iskreno, velika je šansa da hoćeš biti.

Ti biraš opciju – postavi sebi pitanje jesi li tip osobe koja voli sve držati pod svojom kontrolom ili te administracija dodatno umara? Ako se odlučiš sa varijantu A – nema frke. Spremili smo ti jasne korake, lagano, bez stresa!

Izvori

U FBiH, obrt i srodne djelatnosti uređuje Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima FBiH ("Sl. novine FBiH", br. 75/21), plus podzakonski akti i kantonalni propisi.

U RS, samostalni preduzetnik uređuje Zakon o zanatsko-preduzetničkoj djelatnosti RS ("Sl. glasnik RS", br. 117/11, 121/12, 67/13, 44/16, 84/19) i prateći propisi.

Društvo sa ograničenom odgovornošću (d.o.o.) u oba entiteta reguliše Zakon o privrednim društvima (FBiH i RS verzije) i Zakon o registraciji poslovnih subjekata i ostali zakonski propisi koji regulišu poslovanje privrednih društava.

Linkovi po određenim općinama/opštinama za obrasce ili procedure za otvaranje obrta/SP:

Travnik eregistar.opcinatravnik.com.ba/administrativni-postupci

Vitez opcinavitez.info/poduzetnistvo-i-lokalni-razvitak

Čapljina eregistar.capljina.ba

Zenica zenica.ba/wp-content/uploads/2023/09/ZAHTJEV_ZA_OSNIVANJE_O-BRTA_-_SRODNE_DJELATNOSTI.pdf

Tešanj opcina-tesanj.ba/elektronski-obrasci

Zavidovići zavidovici.ba/servis-gradjana

Centar Sarajevo centar.ba-obrasci/PRI-11

Banja Luka eregistar.banjaluka.rs.ba

This education material is produced for young entrepreneurs under the EBRD's Youth in Business programme.

The EBRD's Youth in Business programme helps MSMEs owned or managed by young entrepreneurs to access both financial and non-financial services, working on the understanding that entrepreneurs need both finance and know-how to unleash their full potential.

The Youth in Business programme is supported by the European Union, Luxembourg, Sweden and Italy through the Central European Initiative.

Supported by

